

Leerrede over Mattheüs 28: 20, uitgesproken op Nieuwjaarsmorgen 1-1-1957 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 46: 1 en 6

Lezen - Johannes 17

Voorrede.

Wat ons zo-even werd voorgelezen, is wel één van de dierbaarste en merkwaardigste hoofdstukken uit Gods Woord. Het wordt algemeen genoemd: het hogepriesterlijk gebed. Wij vinden daarin, dat de Zone Gods gebeden heeft:

ten eerste: voor zichzelf;

ten tweede: voor zijn discipelen en

ten derde : voor degenen, die door hun woord in Hem geloven zouden.

Het is een gebed, waarin de Koning Zich uitspreekt als één te zijn zowel met Zijn discipelen als met degenen, die door hun woord in Hem geloven zouden. Immers, de Koning spreekt: "Ik ben niet van deze wereld", en zegt van degenen die in Hem geloven, dat ook zij niet van deze wereld zijn. Een ieder gelovige moet daar rekening mee houden, ook bij de aanvang van het pas begonnen nieuwe jaar. Want op de wereld behoeven wij niet te rekenen. De wereld heeft het hare lief. Maar waar in het minst in vrucht openbaar komt, dat men in Christus gelooft, daar ervaart men de haat van de wereld. Daarvoor behoeven wij zelfs niet één woord te spreken.

Waardoor komt dat? Doordat men, met in Christus te geloven, de werken van de wereld veroordeelt. De gelovigen zijn op Jezus Christus aangewezen maar de wereld heeft het hare lief en haat wat niet van de wereld is. Hoewel het geloof een genade is - waarvan met nadruk staat - die beproefd wordt, dus er veel en hard aan getrokken wordt, toch blijft er uiteindelijk steeds niets anders over dan Christus. Want het geloof heeft Jezus Christus tot voorwerp. Daarom is het als vanzelfsprekend, dat er niets anders overblijft dan Jezus en Jezus alleen. Maar Hij is genoeg! Want met Hem kunnen wij leven en met Hem kunnen wij sterven. Met Hem gaat het, zowel in een weg van voorspoed als in een pad van tegenspoed. Maar o arme, als men alléén het jaar moet aanvangen, moet voortzetten en moet eindigen. De wereld noemt het: "Zichzelf er door héén slaan", en: "flink zijn". Maar wat is dat toch een armoede, want dan moet een nietig Adamskind zelf proberen zich door het leven heen te slaan. Maar het werk van Jezus Christus is, om ongelukkigen, ellendigen die in deze wereld geen thuis hebben er zowel dóór- als uit te helpen. Zijn hogepriesterlijk gebed, dat voor het aangezicht van God is, is een krachtige, een sterke bron van troost voor allen die arm, ellendig en ongelukkig zijn en op Hem zijn aangewezen.

Ik wens u dan uit de diepste grond des harten datgene toe, waar wij gisteravond mee geëindigd zijn, namelijk: "En zij zagen niemand dan Jezus alleen." Dat dat ons deel moge zijn in dit pas begonnen nieuwe jaar! Want dan zullen wij uit Jezus Christus putten wat wij persoonlijk voor Gods aangezicht behoeven alsook tegenover elkander.

Tekst:

Voor deze morgendienst vragen wij uw aandacht voor een woord van Jezus, en wel uit het laatste hoofdstuk van het heilig Evangelie naar de beschrijving van Matthéüs, nader het laatste vers, waar wij lezen:

En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen.

Zingen.

Psalm 121: 1 en 2

1. 'k Sla d'ogen naar 't gebergte heen, ...
2. Hij is, al treft u 't felst verdriet, ...

Leerrede.

Het u zo-even voorgelezen tekstgedeelte is Jezus' eigen woord, dat Hij gesproken heeft juist op die tijd, toen Hij van de aarde zou opvaren tot Zijn Vader. Dus juist op het moment dat Hij gereed stond de Zijnen - die al hun hoop en verwachting geheel en al op Hem gesteld hadden - te verlaten. Immers, Hij was hùn leven. Doch Hij gaat niet zómaar heen. Merkt wel aan, dat Jezus niet heengaat tot Zijn Vader, omdat Hij hier de strijd verloren heeft en daarom hier het veld moest ruimen. Integendeel! Hij was juist op aarde gekomen om datgene wat wij allen tezamen niet konden volbrengen, alléén te doen, en Hij is de Overwinnaar geworden van alles wat wij door de zonde onderworpen zijn. Hij is de Zonedelger, de Overwinnaar van dood, graf en hel. Daar Hij overwonnen heeft, gaat Hij nu heen als Overwinnaar, om met Zijn Vader in de troon te zitten. Wat heeft David dat, door de Geest Gods, verstaan als hij het als uitjubelt in de 68e Psalm: "Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen; ja, ook de wederhorigen om bij U te wonen, o HEERE God!" Dat is de taal der kerk. En eer de Koning heenging sprak Hij: "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld."

Hij sprak hier wel tot Zijn discipelen, maar de discipelen roemen, prijzen en verheerlijken God reeds eeuwen met de engelschaar. Dus als Hij zegt: "Tot de voleinding der wereld", dan moet dat zien op de ganse kerk, op al degenen die geloven gelijk wij zoëven hebben gehoord dat Christus gebeden heeft èn voor de discipelen èn voor degenen die door hun woord in Hem geloven zouden.

De discipelen, aan wie Hij dat in de eerste plaats gezegd heeft, waren mensen die Hij geroepen had, de één uit de vissersschuit, een ander uit het tolhuis en anderen waren door het getuigenis van Johannes de Doper: Zie, het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt", Hem gevolgd. Zij waren tot Hem gekomen en Zijn woord was tot hen: "Ik zal u vissers der mensen maken." Zij zijn bij Hem in de leer geweest en zijn onderwezen in de verborgenheden van het Koninkrijk. Zij zijn dus door Hemzelf verrijkt en bedeed met de kennis tot wat zij moesten gaan doen.

Des Konings woord tot hen is niet zó geweest: "Ik heb u Zelf onderwezen en Ik heb u dat ambt gegeven, en straks, na Mijn hemelvaart, op het Pinksterfeest, dan zal zich ontsluiten het zoele zuiden des eeuwigen welbehagens, dan zult gij bedropen worden met die Geest des Vaders en des Zoons, Die u in alle waarheid leiden zal. Dus, Mijn discipelen, je hoeft geen zorg te hebben. Gij zijt mensen die straks uw mannetje wel kunt staan en bekwaam zult zijn om op te treden in de wereld teneinde het Koninkrijk Gods te bouwen en het rijk van satan afbreuk te doen."

Néén! Dat zei Jezus niet! De Koning heeft Zijn discipelen niet tot flinke mensen gevormd, die met de heilslessen en met de ontvangen ambtelijke bediening over de wereld konden stappen met: "Hier zijn wij!" In het allerminst niet.

De apostel Paulus, van wie wij zoveel weten, want ook de geschiedenis van zijn bekering staat ons met nadruk beschreven en hoeveel brieven heeft hij niet geschreven, mocht getuigen, dat hij overvloediger gearbeid had dan degenen die met Christus omgegaan hadden, maar hij voegt er aanstonds bij: "Doch niet ik, maar de genade Gods, Die met mij is." Nòg een getuigenis van hem: "Niet dat wij van onszelven bekwaam zijn iets te denken, als uit onszelf; maar onze bekwaamheid is uit God; Die ons ook bekwaam gemaakt heeft, om te zijn dienaars des Nieuwen

Testaments, niet der letter, maar des Geestes; want de letter doodt maar de Geest maakt levend." Nog een getuigenis van hem: "Zo iemand meent iets te weten, die heeft nog niets gekend, gelijk men behoort te kennen." Dàt is toch wel een krachtig getuigenis! Maar -- voegt hij er bij -- zo iemand God liefheeft, die is van Hèm gekend."

Nog een geval (want er staan zoveel zaken van die grote apostel der heidenen vermeld): hij had een engel des satans die hem met vuisten sloeg. Dat zal wel zó geweest zijn, dat in zijn ijver (uit de genade die hem bezette) om het Evangelie te prediken, hij aanhoudend die engel des satans bij zich gehad zal hebben met: "Wat is je éígen leven geweest? Wat voor pad heb je gehad? Toen Stefanus, de getuige, gestenigd werd, had je daar zelfs welgevallen in, en toen bewaakte je zelfs de klederen van degenen, die hem stenigden!" Hij had God driemaal gebeden om daarvan verlost te worden, dat is: tot drie maal was de nood zó hoog geworden, dat hij er rechtstreeks mee was, waar hij zijn moest.

Het is niet zó geweest, dat hij driemaal een "gebedje" gedaan heeft, want diezelfde man zegt: "Bidt zonder ophouden." Maar er is onderscheid tussen bidden en bidde. Het is een aparte genade, als wij eens rechtstreeks met onze zaken dáár mogen zijn, waar wij er mee moeten zijn. Hij kreeg daarop ten antwoord: "Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht." Dat hield in, dat Paulus dat kruis moest drágen. God nam het niet weg! Maar daar Hij nu de zwakke was en satan als heerschappij voerde, daar is Christus' woord: "Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht." Daarin is de apostel Paulus zo'n wel onderwezen meester geworden, dat hij daarvan als jubelde: "Als ik zwàk ben, dàn ben ik machtig."

Is dat genoeg, om te verstaan dat de discipelen geen flinke mensen waren, die hun mannetje wel konden staan? Want zó heeft Christus nõch de apostelen, nõch de profeten, noch iemand van Zijn kerk of erfdeel gevormd. Die hoge Majesteit wil Zichzèlf verheerlijken in nietige, onbeduidende stervelingen.

Degenen, die de meeste genade mag beleven, die leert het meest zijn nietigheid kennen. Ja, dan moeten wij het de apostelen gewonnen geven. Die steken daarin door de eeuwen heen, ver uit boven àl de anderen van Gods kerk! Die mensen hebben hun zwakheid, hun nietigheid, hun afhankelijkheid méér gekend dan íemand. Dàt is ook de weg die wij te bewandelen hebben. Wat vloeit er nu uit voort, dat wij zulke nietelingen zijn? Bedenkt dan eens dat het Evangelie voor de apostelen niet zùlk een zaak geworden is: "Och ja, wij hebben daar al zoveel jaren over gesproken", met andere woorden: het nieuwe is er nu wel van af.

Waarom was het zo niet? Dat staat hier: "Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." De apostelen hebben ervaren (dat is hun praktijk, hun beleving geweest): dat Christus niet alleen de verhoogde Middelaar was Die ter rechterhand Gods des Vaders was gezeten, maar ook dat Hij door Zijn genade en Geest nimmer van hen geweken is. Hij wil zo goed en nabij zijn, dat Hij mensen er dóór- en uithelpt. Zij hebben steeds weer mogen ervaren wat de apostel Paulus noemt: "Ik vermag alle dingen door Christus Die mij kracht geeft." Zó wordt Christus alleen àlles. Zo is het dan een artikel van ons geloof, dat Hij opgevaren is ten hemel.

Hij is naar Zijn menselijke natuur nu niet meer op aarde, maar naar Zijn Godheid, majesteit, genade en Geest wijkt Hij nimmermeer van ons. Wàt een tróóst!

Als het zó is, dat wij "flink" genoeg zijn om het jaar te beginnen, en wij kunnen er onszelf "doorhéén slaan", ja, dan houdt alles op, want dan hebben wij geen troost des Evangelies nodig. Maar als er in ons wat mag werken van dat geloof waar de Schriftuur van spreekt, van dat geloof dat op Christus ziet, en steunt op de beloftenissen, dan komt er dít voor de dag, dat wij mensen zijn die zó nietig zijn, zó onbeduidend, niet om uit te drukken! En het leven is een damp; de dood wenkt ieder uur. Voor slechts één ding zijn wij geschikt, namelijk om te zondigen. Dáártoe zijn wij bekwaam! Want daarin zijn wij ontvangen en geboren. Dàt behoeft geen mens ons te leren, want dat kunnen wij uit onze natuur en afkomst. Maar om, al was het in het allergeringst, in overeenstemming te zijn met de reine Wet van God, dàt kunnen wij niet.

Als iemand zou denken het wèl te kunnen, dan moet hij er rekening mee houden, dat het maar een gedachte is, een vermening. Want daar wij in Adams val àlles verloren hebben, is het zó met ons gesteld, dat wij, om een woord van die grote godsman Luther te gebruiken, niet kunnen liefhebben of haten of wij bedoelen onszèlf!

De eerste Wetstafel vraagt van ons liefde tot God, en de tweede Wetstafel vraagt liefde tot de naaste. Dat kunnen wij dus niet. Daarbij zijn wij hier waar de troon des satans is en zijn wij midden in de wereld. Het is dus een driehoofdige vijand, namelijk:

1. onze natuur en afkomst, ons verdorven vlees, waar geen goed in woont.
2. satan, die genoemd wordt de overste der wereld te zijn; en
3. deze wereld, zowel vroom als onvroom.

Hier hebben wij alles tegen! Als daarvan wat in ons werkt, dan zijn wij geheel en al op Hèm aangewezen. Van Hèm moeten wij àlles hebben. Is het dan geen troostrijk woord: "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld?"

"Ziet". Een opwekking. Alsof die grote Koning wil zeggen, dat het betamend is om daar acht op te geven; om daar àl uw aandacht op te vestigen en in ernst te bedenken: "Ik ben met ulieden al de dagen tot aan de voleinding der wereld."

Wij wensen elkander bij de aanvang van een nieuw jaar Gods zegen toe, het beste, en sterkte. Maar dat is slechts een wènsen, hoe goed ook bedoeld. Want als er over ons bescheiden is kruis, lijden, verdriet, ja rouw, is er dan iemand die daar wijziging in aan kan brengen? Wederzijds blijft het van ons slechts een wènsen. Maar zo is het niet bij de Koning, in het allerminst niet. Hier staat niet: "Ik kàn met ulieden zijn al de dagen tot de voleinding der wereld", met andere woorden: die macht bezit Ik wel, want alle macht in de hemel en op de aarde is Mij gegeven; dus het kàn wel dat ik met ulieden ben. Neen, Hij spreekt anders! Hij zegt: "Ziet, Ik bèn met ulieden", alsof Hij te kennen wil geven: Ik en gij, wij behoren bij elkander. Ja, laten wij het zó zeggen, dat wij -- als wij ons thuis in deze wereld niet hebben en de werkelijkheid kennen -- op Hèm zijn aangewezen, maar de Koning is, zo kunnen wij dat wel zeggen, ook op òns aangewezen. Ja!

Die van de wereld zijn, moeten die iets van Christus hebben? Erkennen zij Hem? Gaan zij onder Hem staan? Laten zij zich dienen? Kan de Koning in de wereld Zijn schatten kwijt? Kan Hij die kwijt bij degenen, die in hun godsdienst leven? Neen toch? Noch bij degenen, die in hun vrijzinnige godsdienst leven of die in rechtzinnige godsdienst opgaan. Daar is geen plaats voor Hem. Die sturen Hem allemaal dóór. Het zijn alleen die ongelukkigen, verlicht zijnde door de Geest Gods, in wier hart van dat geloof woont: "O, Heere Jezus! Gij zijt alleen àlles. Bij zulken is plaats voor Hem. Voor diegenen geldt dit woord van Christus.

Dat sluit zulk een rijkdom in, dat zo'n mens, al heeft hij geen cent op zak, al heeft hij een ledige maag, rijker is dan iemand die in de wereld schatten en schatten heeft opgelegd en zich in overvloed kan baden. Waarom? Iemand die in de wereld schatrijk is, maar waar niet is van de genade, die moet zichzelf helpen en staat als het er op aankomt, alléén! Dat men daar niet bij leeft, komt hierdoor, dat men krachtens natuur en afkomst ver boven zijn stand leeft. Want dàt is de werkelijkheid.

De bondsbreuk in Adam heeft met zich meegebracht, dat men los is van God. Wij zijn alléén komen te staan, zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, van de verbonden der beloften; geen hoop hebbend en zonder God in deze wereld zijn. Is dàt niet arm? Bij alle wereldse zogenaamde rijkdom is die armoede niet úit te drukken! Men moet zichzelf helpen! En wanneer het einde komt, wanneer de dood komt, hoe is het dan? Al zou een gehele stad ons, uit en te na gezind zijn, en al stonden zij allen om ons sterfbed, al spraken zij nog zo liefderijk en troostrijk, men moet alléén, met achterlating van àlles, de dood aandoen en die duistere nacht ingaan. Is dat geen armoede?

Het is bekend, dat iemand op zijn sterfbed uitriep, dat hij een kapitaal over had voor nog enkele uren levens. Maar daar stoort de dood zich niet aan. Geld en goed zijn bij de dood waardeloos. Wat heeft dan wel waarde? De genade!

Christus troost hier Zijn ellendigen, want die hebben troost nodig. De kerk wordt genoemd te zijn als een belegerde stad, waar alles tegen vergaderd is. Al lijkt het ook dat al de goede woorden die de HEERE heeft gesproken, haar vervulling zullen missen, nochtans blijft Zijn woord gelden: "Ziet, Ik ben met ulieden." Neemt maar eens enkele voorbeelden.

Jozef, nog jong zijnde, vreesde God, en ... hij wordt verkocht als een slaaf, nog wel door zijn eigen broeders. Dat moeten wij ons eens even indenken: aan één tafel gegeten en gedronken te hebben, met elkaar te zijn opgevoed. Wie weet hoe zijn oudere broers met hem, toen hij nog een kind was, gespeeld hebben en hem bezig gehouden hebben. Dan, als hij een jongen van een jaar of zeventien is, als een stuk koopwaar door zijn eigen broers verkocht te worden. Daar was toch niets te zien van: "Ik ben met ulieden!" Met andere woorden: Jozef, Ik ben met u. Nochtans is dat Jezus' woord en dat geldt voor de gansen kerk, ook onder het Oude Verbond.

Wij weten heel de geschiedenis van Jozef, dat hij zelfs in de gevangenis terecht kwam. Minder kan het toch niet? Hij werd beschuldigd dat hij één van de minsten, één van de laagsten zou zijn in de maatschappij. Daar zit hij dan, besmeurd met schande, binnen vier dikke muren, achter tralies. Zoals Jozef er toen tegen aan keek, kon hij dáár zijn leven wel doorbrengen en eindigen. Maar er staat: "Ik ben met ulieden." Onverwachts, waar niemand gedachten bij had, bracht God openbaar dat Hij de God is van Zijn Woord. Jozef, die als slaaf verkocht en smadelijk in de gevangenis geworpen was, werd onderkoning van Egypte, en de behouder van heel zijn familie! Neemt nog een geval. Er was een meisje dat in ernst God vreesde. Zij wordt door een bende, die Israël was binnengevallen, gevangen genomen en verkocht als slavin, als een stuk vee op de markt in Damascus. Kan dáárvan gezegd worden: "Ik ben met ulieden?" Zij komt terecht bij schatrijke mensen, mensen van hoog aanzien. Haar heer was de krijgsoverste van Syrië, dus één van de voornaamste personen van heel het rijk, maar ... hij was melaats! Voor die kwaal was geen kruid gewassen; er was geen medicijnmeester die hem dáárvan af kon helpen. Dat meisje zei tot haar vrouw: "Wanneer mijn heer maar ware voor het aangezicht van de profeet die te Samaria is, dan zou hij hem wel van zijn melaatsheid ontledigen." De koning wordt er mee in kennis gesteld, en, nadat die hem nog een aanbevelingsbrief heeft meegegeven, vertrekt hij met een groot heir en met schatten naar Samaria.

Als Naäman, de krijgsoverste, daar aankomt dan scheurt de koning van Israël zijn klederen, want als hij de aanbevelingsbrief gelezen heeft, dan denkt hij aan oorlog. Als die ongeneeslijk zieke man tenslotte terecht komt bij Elisa, en Naäman het middel ter genezing verneemt dan wordt hij zeer toornig. Uiteindelijk weten zijn knechten hem te overreden om toch naar de Jordaan te gaan. Nadat Hij zich daarin zevenmaal ondergedompeld had, kwam zijn vlees weer, gelijk het vlees van een pas geboren jongske. Dan beveelt hij: "Terug, naar de profeet." Hij wil hem alles geven wat hij bij zich heeft, en als het gevraagd zou zijn dan had hij ook nog wel terug willen gaan naar Damascus om nog méér schatten te gaan halen. Maar hij kan aan de profeet niets kwijt. En wat lezen wij dan? Dat hij om een last aarde vraagt van een juk muilieren om dat te mogen meenemen, want zegt hij: "Uw knecht zal niet meer brandoffer of slachtoffer aan andere goden doen, maar den HEERE." Hij neemt Palestijnse grond mee naar Syrië om daar een altaar te bouwen en zo gemeenschap te houden met de aanbidders van Israëls God. Dat meisje had dáárvan dienstbaar mogen zijn.

Wij weten niet wat ons in dit nieuwe jaar persoonlijk zal wedervaren ook niet wat de volkeren der aarde betreft. Het is wel alles dreiging en dreiging geweest in het oude jaar. Daarbij is alles als een buskruitvat: één vonk erin en opnieuw is er een grote wereldbrand, ja groter dan er ooit geweest is. Die dingen kunnen wij weten als wij nuchter zijn. Maar een voornamere zaak is: vrees ik God? Geloof ik in Jezus Christus? Want dan hebben wij Zijn belofte: "Ik ben met

ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld." Hij heeft nagelaten dat wij op Hem mogen rekenen, dat Hij, in wat er ook voorvalt, ons zal dóór- en uithelpen.

Met Hem kan alles, volkómen alles. Staat er niet in het bovenstaande: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde"? Hij is de Heere des hemels alsook der aarde. Bij Hem is, om zo te spreken, alles ter beschikking om Zijn ongelukkigen en ellendigen te dienen ten leven. Ja, troostrijker heeft de Koning toch geen afscheid van de Zijnen kunnen nemen. Alsof Hij wilde zeggen: Ik laat ulieden niet alleen achter, en heus, gij behoeft geen vrees te hebben van onder de voet gelopen te worden, want de zaken staan uiteindelijk zó: Ik ben Hoofd en Ik blijf dat! Ik heb de zorg op Mij genomen, want dát is het welbehagen des Vaders, en daarvan zal Ik Mij blijven kwijten, zodat gijlieden daar vast op kunt rekenen.

Let dan ook eens híerop, hoe wonderlijk het geloof gaat werken als het in een weg van kruis, van druk, van lijden op de proef komt, dus wanneer wij het tegenovergestelde zien. Leest eens wat David in de 27e Psalm zegt, en wat voor weg heeft hij niet gehad! Hem was door God, de troon - het koninkrijk - beloofd, en in plaats van dat hem dat gegeven wordt, moest hij voor Saul vluchten als een veldhoen op de bergen. Er bleef voor hem in héél het land geen plaats over. Dan komt voor de dag:

God is mijn licht, mijn heil; wie zou ik vrezen?
Hij is de HEER, Die hulp verschaft in nood.

En spreekt het geloof zich uit, zeggend:

Zo ik niet had geloofd, dat in dit leven
Mijn ziel Gods gunst en hulp genieten zou,
Mijn God, waar was mijn hoop, mijn moed gebleven? ...

Zo ziet het geloof op Christus en steunt op de belofthenissen. Het geloof is niet een dóód ding, maar een lévende, wèrkzame genade, die onder de druk juist wordt aangespoord en opgewekt tot:

'k Zal tot God, mijn Steenrots spreken:
"Waarom, HEER, vergeet Gij mij? ..."

Dat geloof, hetwelk een gave Gods is -- zijn oorsprong vindt in het hemelhof -- gewrocht door de Heilige Geest, is werkzaam aan de troon van God en schikt ons om ons ook daarin betamend te gedragen. Want dáár, waar God beloofd, maar Zijn belofthenissen nog niet vervuld heeft (waar het geloof van zegt: "Die het ook doen zal"), zijn de geloofswerkzaamheden zodanig dat, als wij het zuiver onderscheiden, de betamende afstand wordt bewaard. Ook in deze wereld spreekt men toch bij omgang van armen met rijken en van minderen met meerderen, dat het betaamt om afstand te bewaren. Dat beeld kan ook gebruikt worden van het geloof. Het geloof is niet zodanig, dat het God dwingt: Gij hebt beloofd en Gij zult. Neen, helemaal niet. Wel steunt het geloof op de beloften en houdt God de beloften voor, maar schikt ons tegelijk zodanig, dat wij achteraan komen en die Majesteit de eer geven dat Hij Zijn beloften uitwerke en Zijn woord bevestige: "Ik ben met ulieden."

De jongelingen die in de vurige oven geworpen zouden worden, beleden dat die Majesteit Gods de macht bezat, al stond de koning van Babel te briesen van nijd en boosheid, om hen te redden van het geweld des vuurs. Of God het doen zóu, dat lieten zij over aan Zijn vrijmacht. Maar ze zeiden tegelijkertijd tegen de koning van Babel: "U zij bekend, o koning! dat wij uw goden niet zullen eren, noch het gouden beeld, dat gij hebt opgericht, zullen aanbidden." Zij hadden geen

zin om voor dat beeld, dat hij opgericht had, te buigen, al was het zestig ellen hoog en van goud. Wat blijkt dan? God laat hun geloof niet beschaamd worden. Hij bewijst Zich in Zijn vrijmacht. Als zij in het vuur geworpen worden, met hun hoeden, broeken en mantels, dus met hun gehele livrei, dan wil Hij gaan bewijzen zó nabij te zijn, dat de rook van het vuur niet eens door hun klederen is gegaan. Zo geldt ook daarin: "Zijn machtig' arm beschermt de vromen."

Wij halen dat alles maar aan als voorbeeld en als leidraad. Want een ieder heeft hier zijn eigen en persoonlijke geschiedenis. Er ligt zoveel in deze tekst opgesloten, dat wij maar opsommen uit het vele, en dat - om zo te spreken - maar doorgeven: dát is het woord van Christus, Die niet liegen kan. Wij spreken zo, opdat een ieder zich, bij de aanvang van het jaar voor het eerst of bij vernieuwing aan Hem zou verbinden, die Getrouwe, die Volzalige, die Algenoegzame.

Toe, bedenkt eens in ernst dat die grote Koning door de eeuwen heen heeft bewezen - ook persoonlijk onder ons - voor een ieder die Hem aanhangt, de Getrouwe te zijn, die Zijn woord gestand doet. Bedenkt dat eens. Daar heeft nooit iemand teleurstelling mee opgedaan, daarbuiten wel.

Als ik over mijn eigen leven spreek, dan moet ik zeggen: vanaf mijn jeugd is dat één mislukking geweest. Ja! Maar dat is ieders deel, als wij het maar kennen. Want dat zijn wij onderworpen krachtens Adams bondsbreuk. Al onze eigen gedachten en inzichten vallen telkens, op de één of andere tijd, omver; blijken fout te zijn en leveren niets anders op dan teleurstelling, teleurstelling, teleurstelling. Maar tot roem van Zijn genade, kunnen wij ook zeggen, dat Hij tot hiertoe bevestigd heeft - in armoede, in ellende - dat wat Hij Zijn kerk belooft, ook aan een ieder lidmaat daarvan persoonlijk, gestand doet: "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld."

Hier is dan een zaak die blijft tot aan de jongste dag. Kiest dan heden - vooral in zo'n ernstige tijd als het nu is - wie gij dienen zult. Het is toch geen doen, om uw leven in eigen hand te nemen, en zo het jaar te beginnen, voort te zetten en te eindigen. Bedenkt dat in ernst.

Denkt ook aan uw arme bloeden van kinderen inzonderheid in een tijd zoals het nu is. Al heb je het nog nooit in ernst gedaan, och, leert het om je in ernst tot die God te wenden, Die in Christus zo'n rijkdom bezit. Hebben wij daarvan wat ervaren, dan weten wij, dat het bij Hem goed is, maar dan ligt er op ons een grote verantwoordelijkheid. Dat wij het ook verder tot Hem wenden. Is er een gewrochte kennis dat Hij de God der waarheid en Zijn Woord de waarheid is, dat het dan in vruchten openbaar worde, zodat er gezegd wordt: "Dat is een discipel, een aanhanger van Jezus, die Hem zoekt en Hem wenst te leven en welbehagelijk te zijn." Daar komt openbaar dat het genade is, want dezulken hebben God boven alles lief en de naaste als zichzelf. Dát is de vrucht der genade.

Wat zal ik daar nog bijvoegen. Dat God het door Zijn lieve Geest Zelf werke, dat Hij Zijn Woord bevestigde, ja dat Hij ons die genade schenke, dat de één de ander voorga in hetgeen Hij van ons vraagt, opdat Hij kan bevestigen met ons te zijn, en dat het niet zou zijn dat Hij tégen ons is.

Dit er nog even bijgevoegd: zoals het staat met ons vaderland, met de kerk, met het volk, kortom met het gehele gestel, dan kan het niet anders, dat Hij de Man is met het uitgetrokken zwaard en tegen ons is. Immers, men heeft die grote Koning buiten de deur gezet van staat en kerk, en dat al zoveel jaren, want dat is geschied in 1795 en nu is het 1957. Praatjes vullen geen gaatjes, hoor! En allerlei gedoe en werken veranderen aan deze zaak niets, evenmin als allerhande reformaties die er inmiddels geweest zijn, en kerkscheidingen en samenvoegingen. Men probeert zèlf de zaak te redden. Maar voor Christus is er geen plaats. Daar moeten wij rekening mee houden.

Hoewel het zo is, en het zéér ernstig is, kunnen wij er op rekenen dat Hij de zaak zó niet laat zitten. Wij kunnen Hem verwachten, want Zijn oordeel is, de heidenen te verzamelen, de koninkrijken te vergaderen, om over hen Zijn gramschap, de ganse hittigheid Zijns toorns uit te

storten, want dit ganse land zal door het vuur van Zijn ijver verteerd worden. Nochtans blijft gelden (want Zijn Woord is niet uitgevallen) voor die Hem waarlijk vrezen, die Hem aanhangen, die geloven in Christus, met loslating van alles wat buiten Hem is, dat Hij met hen zal zijn. Hij is dat, tot aan de voleinding der wereld.

Dat Hij dat bevestige, en dat wij Hem aanhangen uit de diepste grond des harten, opdat dat alles zij tot verheerlijking van Zijn Naam en goedheid. Amen.

Slotzang:

Psalm 68: 14

Uw God, o Isrel, heeft de kracht ...

Zegen.